

Kraków, 9 stycznia 2026 r.

MAŁOPOLSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KRAKOWIE
WYDZIAŁ REWALORYZACJI ZABYTKÓW KRAKOWA
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Znak sprawy:
WD-II.5230.6.2026

Dariusz Kiełtyka

Dotyczy: remontu cmentarza z I wojny światowej nr 111 w Raclawicach

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na korespondencję, która wpłynęła do naszego Urzędu 23 grudnia 2025 r. proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Remont cmentarza był zadaniem przyjętym do realizacji przez Miasto Biecz w drodze porozumienia zawartego z wojewodą małopolskim i realizowany na podstawie pozwolenia konserwatorskiego wydanego przez Delegaturę WUOZ w Nowym Sączu w oparciu o napisany przeze mnie program prac uwzględniający propozycje zawarte w dokumentacji historyczno-odtworzeniowej aut. I. Chlost i J.P. Drogomira oraz projekt posadowienia słupów ogrodzeniowych autorstwa Tomasza Garbarza.

Proponowane w w/w opracowaniach rozwiązania stanowiły wstępne założenia, które uległy weryfikacji w trakcie prowadzonych prac. Dopiero demontaż betonowych słupów ogrodzenia ujawnił fakt montowania ich bezpośrednio w gruncie oraz długość, która wykluczała możliwość montowania ich w całości w zaprojektowanym fundamencie. Formułując założenia programowe nie byłam w stanie wskazać ilości słupów możliwych do pozostawienia na cmentarzu. Przeglądu stanu technicznego słupów pod kątem możliwości ponownego ich zamontowania dokonano wraz z wykonawcą w ramach nadzoru inwestorskiego pełnionego przez Urząd Miasta Biecz. Takie decyzje miały prawo podejmować osoby pełniące funkcje nadzoru inwestorskiego z ramienia inwestora, które zgodnie z warunkami wydanego pozwolenia posiadały odpowiednie kompetencje, wymagane uprawnienia i dodatkowo wieloletnią praktyką zawodową.

Przedstawiona na zdjęciu stopa fundamentowa z wnęką do montażu słupa wykonana została zgodnie ze sposobem jaki inwestor uzgodnił korespondencyjnie WUOZ na wniosek inspektora nadzoru.

Odtworzenie nietypowego rozwiązania ogrodzenia cmentarza w sposób maksymalnie zbliżony do historycznego przy braku zachowania oryginalnego projektu Hansa Mayra było zadaniem skomplikowanym pod względem technicznym biorąc pod uwagę istniejące warunki terenowe. Spięcie w całość tej betonowo drewnianej konstrukcji na nierównym terenie wymagało swoistej regulacji wysokości słupków co tłumaczy różnice w ich rozmiarach jak również większe otwory na drewnianą belkę dające pewną tolerancję przy jej montażu. Widoczne obecnie różnice w odległości drewnianych sztachet od poziomu gruntu staną się z czasem niewidoczne po pojawieniu się roślinności. Całość odtworzonego ogrodzenia daje zadowalający efekt estetyczny i WUOZ odebrał całość prac ze stanowiska konserwatorskiego. Trwałość zrealizowanych prac pod względem technicznym objęta jest 36 miesięczną gwarancją udzieloną przez wykonawcę i 60 miesięcznym okresem rękojmi. Niestarannie wykonane obróbki otworów montażowych w miejscach montowania belek drewnianych wymagać będą dopracowania ale rodzaj działań naprawczych w takich przypadkach najlepiej jest ustalać po pierwszym sezonie zimowym w ramach przeglądu gwarancyjnego.

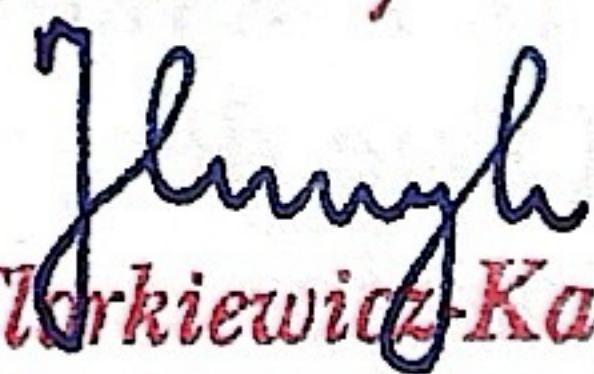
Komisja odbiorowa zauważyła uszkodzenia emaliowanych tabliczek będących efektem niepoprawnego montażu i wykonawca zobowiązał się do ich wymiany.

Reasumując, nie podzielam Pańskiej opinii iż „skala nieprawidłowości jest porażająca” i cieszy mnie fakt, że w miejscu, które z roku na rok coraz mniej przypominało cmentarz udało się odtworzyć w całości zarówno ogrodzenie jak i elementy wnętrza wraz z jego elementem centralnym – charakterystycznym dla projektów Mayra krzyżem drewnianym, nawet jeśli nie jest to realizacja idealna. Wykonawca użył oryginalne słupy ogrodzenia w jego części dolnej, lewej od strony wejścia. Wszystkie zachowane metalowe krzyże z nagrobków zostały naprawione i po konserwacji powtórnie zamontowane, zaś brakujące odtworzone. Warto zaznaczyć, iż często rekonstrukcje odtworzeniowe cmentarzy wojennych nie powtarzają wiernie pierwotnie stosowanych, uproszczonych technologii montażu (najczęściej w zakresie wgłębnym, gruntowych osadzeń słupów i postumentów oraz mocowań poszczególnych elementów składowych cmentarzy) – ze względu na istnienie nowych rozwiązań technologicznych oraz zakładaną trwałość remontu i tym samym racjonalnego wykorzystania środków publicznych.

Bardzo Panu dziękuję za zainteresowanie tematem i przesłane uwagi i informuję, że efekt prac będzie przedmiotem przeglądów w okresie gwarancyjnym.

W przypadku dalszej korespondencji proszę powołać się na znak sprawy.

Dyrektor Wydziału

mgr Joanna Florkewicz-Kamieniarczyk

Do wiadomości:

- 1) Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu,
- 2) Burmistrz Biecza.